

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 93/2025-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpených JUDr. Ľubomírom Vanekom, advokátom, Potočná 169/85, Skalica, proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 21CoEk/7/2024-149 z 29. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. júna 2024 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením všeobecného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovatelia navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Ústavná sťažnosť bola pomocou technických a programových prostriedkov schválených plénom ústavného súdu [§ 46 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] pridelená sudcovi spravodajcovi Ivanovi Fiačanovi, ktorý je podľa Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2024 do 31. decembra 2024 (ďalej len „rozvrh práce“) členom III. senátu ústavného súdu. Na základe oznámenia sudcu Ivana Fiačana o dôvodoch jeho možného vylúčenia v predmetnej veci bol uznesením ústavného súdu č. k. IV. ÚS 412/2024-6 z 27. augusta 2024 sudca Ivan Fiačan vylúčený z konania a rozhodovania v prejednávanej veci. Podľa čl. III ods. 2 písm. b) rozvrhu práce vylúčeného člena tretieho senátu zastupuje člen druhého senátu, podľa písm. c) neprítomného vekom staršieho člena senátu alebo z rozhodovania

vyľúčeného vekom staršieho člena senátu zastupuje vekom starší člen senátu určený podľa písmena b) a podľa ods. 4 ak bol z rozhodovania veci patriacej do pôsobnosti senátu vyľúčený sudca spravodajca, novým sudcom spravodajcom sa stáva sudca, ktorý podľa rozvrhu práce vyľúčeného sudcu spravodajcu zastupuje (§ 47 ods. 2 tretia veta zákona o ústavnom súde). V danej veci je týmto sudcom člen druhého senátu Ľuboš Szigeti. Vzhľadom na uvádzané skutočnosti o ústavnej sťažnosti rozhodoval senát v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

3. Z ústavnej sťažnosti a napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovatelia sa návrhmi doručenými Okresnému súdu Senica 4. októbra 2019 a 8. decembra 2020 domáhali zastavenia a odkladu exekúcie vedenej súdnym exekútorom Mgr. Mariánom Kráľom, Radlinského 1728/47, Dolný Kubín, pod sp. zn. EX 47/2014 proti sťažovateľom ako povinným v prospech oprávnenej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], o vymoženie 487 141,22 eur s príslušenstvom. Podané návrhy odôvodnili tým, že rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k. 36K/17/2018-287 z 26. júla 2019 bolo súdom prejedikované, že pohľadávka, ktorá je základom exekučného titulu vykonávaného v rámci tohto exekučného konania, je sporná, preto nie je možné vyhlásiť na spoločnosť [REDAKOVANÉ] konkurz. Podľa sťažovateľov existujú dôvodné indicie, že pohľadávka neexistuje. V poradí druhý doručený návrh odôvodnili tým, že oprávnená nedisponuje zmenkou a nie je jej majiteľom. Bez zmenky nie je možné overiť, či zmenka nebola rubopisovaná na iné osoby. Sťažovatelia vyjadrili názor, že majú právo žiadať súd, aby bola zmenka v konaní predložená. Ďalej uviedli, že oprávnená si nesplnila povinnosť podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, keď súdu nepredložila doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie. Okresný súd uznesením č. k. 10Er/434/2014-123 z 9. decembra 2021 návrhy sťažovateľov na zastavenie exekúcie a odklad exekúcie zo 4. októbra 2019 a z 8. decembra 2020 zamietol s odôvodnením, že sťažovatelia v návrhu doručenom 4. októbra 2019 neoznačili žiaden zákonný dôvod zastavenia exekúcie, označili len indicie, ktoré podľa nich spochybňujú existenciu vymáhanej pohľadávky, svoje tvrdenia však žiadnym spôsobom nepreukázali. V tejto súvislosti súd poukázal na skutočnosť, že svoje tvrdenia mohli a mali použiť v konaní, ktoré predchádzalo vydaniu exekučného titulu. Okresný súd k argumentácii uplatnenej v poradí druhom návrhu uviedol, že Exekučný poriadok ukladá oprávnenému predložiť k návrhu na vykonanie exekúcie aj exekučný titul, no ďalšie listiny preukazujúce plnenie priznané exekučným titulom oprávnený nie je povinný súdu predložiť a súd ich nie je oprávnený požadovať. Pokiaľ ide o povinnosť oprávnenej podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017, skonštatoval, že si ju oprávnená splnila a súd uznesením z 29. novembra 2016 rozhodol o pokračovaní v exekúcii.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podali sťažovatelia odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením tak, že odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti zamietnutia odkladu exekúcie odmietol (I) a uznesenie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej bol návrh sťažovateľov na zastavenie exekúcie zamietnutý, potvrdil (II). Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil vo vzťahu k výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na odklad exekúcie, tým, že smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému podľa zákona odvolanie nie je prípustné. Vo vzťahu k odvolaniu proti výroku, ktorým okresný súd zamietol návrh sťažovateľov na zastavenie exekúcie, krajský súd uviedol, že odvolanie v tejto časti nie je dôvodné. Krajský súd po preskúmaní obsahu spisu uviedol, že okresný súd na základe skutočností opísaných oprávnenou v doplnení návrhu na vykonanie exekúcie skonštatoval, že oprávnená povinnosť podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 splnila riadne a včas, vymáhaný nárok nevznikol v súvislosti

so spotrebiteľskou zmluvou, ale v súvislosti s faktoringovým vzťahom medzi podnikateľskými subjektmi, čo má podstatný vplyv na prieskumnú činnosť exekučného súdu v súvislosti s exekučným titulom. Súd prvej inštancie preskúmal predložené dôkazy, a pretože nezistil dôvod na zastavenie exekúcie (zmenka ako akcesorický záväzok zabezpečovala hlavný záväzok, ktorý nevznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou), rozhodol uznesením č. k. 10Er/434/2014-99 z 29. novembra 2016 o pokračovaní v exekúcii. Ďalej uviedol, že exekučný titul – zmenkový platobný rozkaz bol vydaný na základe vtedy účinného § 175 Občianskeho súdneho poriadku, z ktorého vyplývalo, že podmienkou na vydanie zmenkového platobného rozkazu bolo okrem návrhu predloženie prvopisu zmenky, o ktorej pravosti niet dôvodu pochybovať, a prípadne ďalších listín potrebných na uplatnenie práva. Zmenkový súd pred vydaním zmenkového platobného rozkazu skúmal, či uplatňované právo zo zmenky skutočne vyplýva a či zmenka má minimum formálnych náležitostí vyžadovaných zákonom. Ak boli uvedené predpoklady splnené, zmenkový súd zmenkový platobný rozkaz vydal. Krajský súd tiež poukázal na účel prijatia zákona č. 438/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „zákon č. 438/2015 Z. z.“), ktorým bolo zvýšiť ochranu spotrebiteľa v súdnych konaniach pred všeobecnými súdmi, pričom predmetná právna úprava mala zamedziť tomu, aby ďalej dochádzalo k zneužitiu niektorých právnych inštitútov (napr. zmenky) proti spotrebiteľovi. Dôvodová správa zároveň uvádza, že vzhľadom na veľké množstvo exekučných vecí, ktoré prebiehajú na podklade exekučného titulu vydaného v konaní, v ktorom nebola účastníkovi poskytnutá primeraná ochrana, je nevyhnutné vysporiadať sa s otázkou ochrany spotrebiteľa aj v týchto exekučných konaniach. K dôvodom zastavenia exekúcie podľa § 243f ods. 4 Exekučného poriadku a § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 krajský súd uviedol, že Exekučný poriadok síce v intertemporálnom ustanovení § 243f Exekučného poriadku upravil v odseku 4 vyvrátiteľnú domnienku, podľa ktorej ak sa nepreukáže opak, platí, že sú tu dôvody na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m), avšak uvedená vyvrátiteľná domnienka prichádza do úvahy len v prípade, ak oprávnený v doplnenom návrhu podľa § 243f ods. 1 Exekučného poriadku nepreukáže skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným, čo sa v danom prípade nestalo. Skutočnosť, že sa v spisovom materiáli v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie nenachádzala zmenka, ktorú oprávnená nad rámec povinností vyplývajúcich s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 nepredložila spolu s doplnením návrhu, nemožno považovať za nesplnenie povinnosti vyplývajúcej jej z uvedeného zákonného ustanovenia, keďže zmenka ako abstraktný cenný papier aj napriek tomu, že je zabezpečovacia, nemôže preukazovať vlastný vzťah oprávneného s povinným. Absencia zmenky nemohla byť dôvodom ani na aplikáciu § 243f ods. 4 Exekučného poriadku. Krajský súd uzavrel, že povinnosť predložiť zmenku oprávnenej podľa § 243f ods. 1 a § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 nevznikla.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podali sťažovatelia túto ústavnú sťažnosť, v ktorej mu vyčítajú jeho arbitrárnosť, nepreskúmateľnosť a nezákonnosť. Interpretácia a aplikácia jednoduchého práva krajským súdom v spojení s postupom okresného súdu porušuje ústavou garantované základné práva sťažovateľov. V podrobnostiach namietajú:

- a) Okresný súd a krajský súd úplne ignorovali platné znenie zákona v rozhodnej dobe a nezastavili exekúciu i navzdory zo spisu preukázanej skutočnosti, že oprávnená v zmysle §243f ods. 1 Exekučného poriadku nedoručila súdu návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v lehote 30 dní odo dňa účinnosti zákona č. 438/2015 Z. z., ktorý nadobudol účinnosť 23. decembra 2015, t. j. najneskôr do 22. januára 2016.
- b) Okresný súd a krajský súd svoje rozhodnutia absolútne neodôvodnili a ich rozhodnutia sú založené na svojvôli. Krajský súd sa v odôvodnení napadnutého uznesenia absolútne nevysporiadal s odvolacou argumentáciou sťažovateľov.
- c) Zo skutkových zistení krajského súdu vyplýva, že oprávnená je nadobúdateľom pohľadávky priznanej zmenkovým platobným rozkazom, pričom pôvodným veriteľom bola spoločnosť [REDAKOVANÉ] ktorá postúpila pohľadávku na spoločnosť [REDAKOVANÉ] a táto spoločnosť následne na oprávnenú. Z uvedeného vyplýva, že k tomu, aby mohlo dôjsť k nadobudnutiu pohľadávky zo zmenky, muselo nesporne dôjsť minimálne dvakrát k rubopisovaniu zmenky, a to z pôvodného veriteľa [REDAKOVANÉ] na spoločnosť [REDAKOVANÉ] s.r.o., a následne zo spoločnosti [REDAKOVANÉ] na oprávnenú [REDAKOVANÉ]. Poukazujúc na uznesenie vo veci sp. zn. II. ÚS 799/2016, sťažovatelia argumentujú, že právo zo zmenky vystavenej ako listinný cenný papier na rad nemožno platne postúpiť bez rubopisu. Krajský súd úplne rezignoval na argumentáciu sťažovateľov o tom, že oprávnenou nebola súdu preukázaná držba zmenky, ktorej súčasťou je nepretržitý rad indosamentov preukazujúcich skutočnosť, že je oprávnená skutočnou veriteľkou pohľadávky zo zmenky, a teda v exekučnom konaní aktívne vecne legitimovanou, keďže práva zo zmenky priznané zmenkovým platobným rozkazom nemohli byť platne postúpené bez súčasného rubopisovania zmenky.
- d) Zo zákona bola oprávnená povinná podanie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 doručiť súdu, a nie súdnemu exekútorovi, keďže jediným oprávneným v zmysle zákona rozhodnúť o pokračovaní exekúcie alebo jej zastavení podľa §243f Exekučného poriadku bol v zmysle zákona výhradne súd. V tejto súvislosti poukázala na právny názor vyslovený ústavným súdom okrem iného vo veci sp. zn. II. ÚS 774/2016. Oprávnená tvrdila, že v lehote doplnila návrh na začatie exekúcie, ktorý však doručila súdnemu exekútorovi, a nie súdu, čím podľa sťažovateľov nesplnila svoju povinnosť plynúcu z § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, na základe čoho bol súd povinný obligatórne zastaviť exekučné konanie podľa § 243f ods. 1 v spojení s ods. 5 Exekučného poriadku.
- e) Vadným postupom súdov oboch inštancií bola súdmi nastolená hrubá nespravodlivosť v tom, že oprávnená, ktorá nie je oprávneným veriteľom z pohľadu platného práva, vedie napriek námietkam sťažovateľov neoprávnene už desať rokov proti sťažovateľom exekúciu bez toho, aby preukázala svoju aktívnu vecnú legitimáciu, t. j. že je oprávnenou z exekučného titulu, ktorým je zmenkový platobný rozkaz vydaný v prospech [REDAKOVANÉ].

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru) a základného práva vlastníť majetok a práva na pokojné užívanie majetku (čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu) napadnutým uznesením krajského súdu, ktorým krajský súd odvolanie sťažovateľov proti uzneseniu súdu prvej inštancie v časti zamietnutia odkladu

exekúcie odmietol (I) a uznesenie súdu prvej inštancie v časti, v ktorej bol návrh sťažovateľov na zastavenie exekúcie zamietnutý, potvrdil (II).

7. Ústavná sťažnosť sťažovateľov je založená na dvoch ťažiskových námietkach, s ktorými sa krajský súd nevysporiadal, a preto sťažovatelia považujú jeho uznesenie za arbitrárne a nepreskúmateľné, a to že I. oprávnená nedoručila doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 v zákonnej lehote exekučnému súdu a II. oprávnená nepreukázala, že je skutočnou veriteľkou pohľadávky zo zmenky, keď nepredložila zmenku, ktorej súčasťou by bol nepretržitý rad indosamentov.

8. Vo vzťahu k prvej námietke ústavný súd uvádza, že z napadnutého uznesenia nevyplýva, že by sťažovatelia uvedenú argumentáciu nedoplnenia návrhu na vykonanie exekúcie priamo exekučnému súdu boli vzniesli v podanom odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie. Rovnako v obsahu ústavnej sťažnosti sťažovatelia explicitne uviedli, že odvolanie založili na troch argumentoch, a to „že (i) *nebolo súdom postupované v súlade so zákonom, kedy zákon v zmysle §243f ods.1 v spojení s ods. 5 zakotvil povinnosť súdu zastaviť exekučné konanie v prípade, ak oprávnený nesplní jeho povinnosť doplniť návrh na vykonania exekúcie podľa ust. § 39 ods.4, (ii) že oprávnená v konaní nedoložila zmenku s nepretržitým radom indosamentov, čím by preukázala, že je oprávnená viesť exekúciu voči sťažovateľom ako povinným, (iii) oprávnená nie je držiteľkou zmenky.*“. Uvedená skutočnosť znamená, že odvolací súd, ktorý bol v zmysle § 380 Civilného sporového poriadku viazaný odvolacími dôvodmi, preto nemal možnosť zaoberať sa touto sťažovateľmi vyčítanou nesprávnosťou, a teda ani dôvod v odôvodnení svojho rozhodnutia zaujať k tejto skutočnosti svoje stanovisko. Skutočnosť, že ústavná sťažnosť je založená na princípe subsidiarity, okrem iného znamená, že sťažovateľ v nej môže (úspešne) argumentovať len takými dôvodmi, ktoré namietol už v rámci riadneho (resp. mimoriadneho) opravného prostriedku a ktoré boli meritórne posudzované všeobecným súdom. V prípade, že takéto námietky v konaní pred všeobecnými súdmi neuplatnil, hoci tak urobiť mohol a mal, tieto námietky *ex post* nemôžu byť spôsobilé založiť prípustnosť ústavnej sťažnosti. Z ustálenej judikatúry ústavného súdu totiž vyplýva, že ak sťažovateľ v rámci ochrany svojich základných práv a slobôd uplatní v konaní pred ústavným súdom argumentáciu, ktorú mohol predniesť, ale nepredniesol v konaní pred všeobecnými súdmi, ústavný súd na jej posúdenie nemá právomoc (III. ÚS 135/03, III. ÚS 201/04, IV. ÚS 266/08, II. ÚS 462/2012, II. ÚS 70/2017, I. ÚS 592/2022).

9. Aj napriek uvedenému v záujme poskytnutia materiálnej ochrany práv sťažovateľov ústavný súd považuje za potrebné poukázať na svoj právny názor vyslovený vo veci sp. zn. III. ÚS 564/2016 vo vzťahu k problematike posúdenia včasnosti doplnenia návrhu na začatie exekúcie v zmysle § 243f ods. 1 Exekučného poriadku v spojení s § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, podľa ktorého dotknuté ustanovenia Exekučného poriadku nedávajú jednoznačnú odpoveď na otázku, komu má byť doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie v danom špecifickom prípade v zákonnej lehote doručené, teda či má byť doplnenie doručené priamo okresnému súdu alebo postačuje, ak bude doručené súdnemu exekútorovi, ktorý má povinnosť bezodkladne podanie predložiť súdu. Ústavný súd vo veci sp. zn. II. ÚS 615/2016 zaujal stanovisko, v ktorom konštatoval, že oba interpretačné postoje v danej otázke, t. j. doplnenie návrhu na začatie exekúcie podané v zákonnej lehote súdnemu exekútorovi, ako aj priamo okresnému súdu, sú vzhľadom na nejednoznačnosť zákonnej úpravy možné a legitímne, pričom obe interpretácie

sa javia ako ústavne konformné (pozri aj III. ÚS 111/2020). Na tomto právnom názore zotrváva ústavný súd aj v prejednávanom prípade.

10. Z napadnutého uznesenia krajského súdu vyplýva, že 13. januára 2016 (v zákonnej lehote v súlade s § 243f ods. 1 Exekučného poriadku) bolo súdnemu exekútorovi doručené doplnenie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017. Súd prvej inštancie uznesením č. k. 10Er/434/2014-99 z 29. novembra 2016 rozhodol o pokračovaní v exekúcii.

11. Vychádzajúc z uvedenej judikatúry, ako aj prihliadajúc na uvedené skutočnosti a okolnosti daného prípadu (v ktorých mala byť súdmi použitá právna úprava aplikovaná), nemožno konštatovať, že by interpretáciu zistených skutkových okolností a aplikáciu normatívneho textu zákonných ustanovení použitých krajským súdom v posudzovanom rozhodnutí bolo možné kvalifikovať ako zjavne neodôvodnenú alebo arbitrárnu, čo znamená, že ústavný súd nemá dôvod do záverov krajského súdu zasiahnuť. Samotná skutočnosť, že sťažovatelia majú na vec odlišný právny názor, bez ďalšieho nezakladá porušenie označených článkov ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu.

12. V zmysle druhej sťažnostnej námietky sťažovatelia uvádzajú, že krajský súd sa nezaoberal ich argumentom, že oprávnená si nespĺnila povinnosť v zmysle § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, keď nepredložila zmenku, a tak nepreukázala svoje právo nepretržitým radom indosamentov. V konaní nebolo sporné, že exekúcia bola vykonávaná na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti povinným, ktorí sú fyzickými osobami. Sporné nebolo ani to, že zmenka nevznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a teda že sťažovatelia ako žalovaní zo zmenky nemajú postavenie spotrebiteľov. Sporným bolo, či oprávnená riadne v súlade s § 243f ods. 1 Exekučného poriadku a § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 doplnila návrh na vykonanie exekúcie, keď okresnému súdu nepredložila zmenku, ktorou by preukázala, že je riadnym majiteľom predmetnej zmenkovej pohľadávky.

13. V napadnutom uznesení krajský súd poukázal na zistenia okresného súdu o tom, že zo strany oprávnenej došlo k splneniu povinnosti v zmysle § 39 ods. 4 Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017, na základe čoho preskúmal, či je daný dôvod na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku účinného do 31. marca 2017 so zistením, že predmetná exekúcia sa týka peňažného nároku, ktorý nemá spotrebiteľský charakter, preto nemožno sťažovateľom ako povinným priznať zvýšenú právnu ochranu slabšej strany, ako to je pri spotrebiteľoch. Na základe uvedeného okresný súd rozhodol o pokračovaní v exekúcii uznesením z 29. novembra 2016.

14. Podľa § 234f ods. 1 Exekučného poriadku v platnom znení v exekučných konaniach, ktoré sa začali pred účinnosťou tohto zákona (23. decembra 2015, pozn.) a v ktorých sa odo dňa účinnosti tohto zákona vyžadujú pri podaní návrhu na vykonanie exekúcie náležitosti podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku, je oprávnená povinná doplniť návrh na vykonanie exekúcie podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku do 30 dní odo dňa účinnosti tohto zákona.

15. Podľa § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31. marca 2017 v návrhu na vykonanie exekúcie na podklade rozhodnutia, ktorým sa priznal nárok zo zmenky proti

povinnému, ktorý je fyzickou osobou, oprávnený opísať aj rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným. Skutočnosti podľa prvej vety je povinný opísať aj oprávnený, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov. K návrhu na vykonanie exekúcie sa pripoja dôkazy, ktoré tieto skutočnosti osvedčujú.

16. Zo znenia citovanej právnej úpravy možno vyvodit', že oprávnený má povinnosť opísať rozhodujúce skutočnosti týkajúce sa vlastného vzťahu s povinným, teda základného právneho vzťahu, ktorý bol dôvodom vystavenia zmenky. Zároveň z druhej vety dotknutého ustanovenia vyplýva, že povinnosť preukazovať skutočnosti týkajúce sa pôvodného právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla, nemá len remitent, ale aj jeho právny nástupca. Z dotknutého ustanovenia však nevyplýva, že v poradí ďalší majiteľ zmenky je povinný preukazovať aj nepretržitý rad indosamentov tak, ako si toto ustanovenie nesprávne vykladajú sťažovatelia. Zmyslom doplnenia návrhu je totiž preukázanie skutočností, z ktorých by okresný súd mohol posúdiť právny vzťah s povinným v tom smere, či zmenka vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, a teda či žalovaný zo zmenky má postavenie spotrebiteľa. To korešponduje aj s účelom predmetného ustanovenia vymedzeného dôvodovou správou, z ktorej vyplýva, že jeho účelom je umožniť súdu zistiť, či je potrebné uplatniť osobitnú ochranu povinnému, ktorý je spotrebiteľom. Je zrejmé, že uvedený účel je možné dosiahnuť preukázaním skutočností týkajúcich sa pôvodného právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla, nie preukázaním nepretržitého radu indosamentov.

17. Vo vzťahu k tvrdeniu sťažovateľov, v zmysle ktorého bez predloženia zmenky, ktorej súčasťou je nepretržitý rad indosamentov, nie je možné zistiť, či oprávnená je aktívne vecne legitimovanou osobou v exekučnom konaní, ústavný súd poukazuje na tú časť odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu (body 26 a 27), v ktorej krajský súd poukázal na obsah spisu, z ktorého vyplynulo, že k postúpeniu pohľadávky priznanej exekučným titulom – zmenkovým platobným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 22Zm/4/08-70 z 2. apríla 2008 právoplatným a vykonateľným v časti zmenky 15. apríla 2008 a v časti trov konania 29. apríla 2008 došlo pôvodným veriteľom spoločnosťou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zmluvou o postúpení pohľadávok z 25. novembra 2011 na spoločnosť [REDAKOVANÉ] s.r.o., [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorá následne zmluvou o postúpení pohľadávok z 22. februára 2013 postúpila pohľadávku na oprávnenú. Návrh na vykonanie exekúcie oprávnená doručila súdnemu exekútorovi 11. júna 2014 a následne súdny exekútor žiadosťou doručenou okresnému súdu 20. júna 2014 požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Súd prvej inštancie poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie 2. júla 2014. Z opísaných skutkových a právnych okolností je zrejmé, že k postúpeniu pohľadávky priznanej exekučným titulom došlo po nadobudnutí jeho právoplatnosti a vykonateľnosti, avšak pred začatím exekučného konania. Exekučný súd tak už pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bol povinný skúmať žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul a v prípade zistenia rozporu žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom bol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie povinný uznesením zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku).

18. Napokon k predkladaniu dokumentov na účel skúmania prípadného spotrebiteľského vzťahu sa ústavný súd už vyjadril, napr. vo veci sp. zn. I. ÚS 108/2022, v ktorej uviedol, že pokiaľ pre posúdenie toho, či išlo v danej veci o spotrebiteľský vzťah, vyžadoval okresný súd od sťažovateľky opísanie zmenkového vzťahu a predloženie zmenky, nesprávne a extenzívne

vyložil odkaz na § 17 zmenkového a šekového zákona uvedený v § 39 ods. 4 Exekučného poriadku v znení platnom od 23. decembra 2015 do 31. marca 2017. Táto požiadavka je relevantná výlučne v zmenkovom súdnom konaní, a nie v exekučnom konaní (m. m. IV. ÚS 26/2022), v ktorom je úlohou exekučného súdu z predložených dokumentov skúmať iba povahu právneho vzťahu a po prípadnom zistení, že ide o spotrebiteľský vzťah, posúdiť okolnosti uvedené v § 57 ods. 1 písm. m) Exekučného poriadku.

19. Po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu vo väzbe na obsah sťažnostnej argumentácie sťažovateľov ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by v danom prípade signalizovala svojvoľný postup krajského súdu nemajúci oporu v zákone. Napadnuté uznesenie obsahuje dostatok skutkových a právnych dôvodov, pričom krajský súd dostatočným, zrozumiteľným a vnútorne konzistentným spôsobom reagoval na všetky relevantné otázky prerokovávanej veci. Právne závery krajského súdu nie sú založené na svojvoľnej interpretácii, prípadne aplikácii ustanovení Exekučného poriadku. Nejde o rozhodnutie, ktoré by bolo zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a preto ústavný súd považuje napadnuté uznesenie krajského súdu za ústavne konformné.

20. Na tomto základe dospel ústavný súd k záveru, že neexistuje ústavne relevantný dôvod na to, aby do napadnutého uznesenia krajského súdu zasahoval, pretože pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mohla zakladať dôvod na vyslovenie porušenia základného práva sťažovateľov podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie. Za daného stavu ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

21. Sťažovatelia porušenie základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíjajú od porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Práve s ohľadom na argumentačné prepojenie oboch uvedených obsahových častí ústavnej sťažnosti nemohlo v dôsledku absencie porušenia základného práva zaručeného podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru dôjsť ani k porušeniu sťažovateľmi označeného základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a preto aj v tejto časti bolo potrebné ústavnú sťažnosť odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

22. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2025

Robert Šorl
predseda senátu